

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет романо-германської філології
Кафедра лінгвістики і перекладу

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГЕРМАНІСТИКИ

для аспірантів

спеціальності 035 Філологія
рівня вищої освіти: третього (освітньо-наукового)
освітньо-наукової програми «Філологія»

Київ – 2023

Розробник:

Колесник Олександр Сергійович, доктор філологічних наук, професор кафедри германської філології.

Буніятова Ізабела Рафаїлівна, доктор філологічних наук, професор кафедри лінгвістики та перекладу факультету романо-германської філології Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач:

Буніятова Ізабела Рафаїлівна, доктор філологічних наук, професор кафедри лінгвістики та перекладу факультету романо-германської філології Київського університету імені Бориса Грінченка

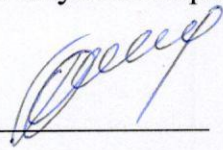
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри лінгвістики та перекладу

Протокол від 30.08.2023 № 1

Завідувач кафедри Андрій КОЗАЧОК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Філологія»

30.08.2023

Гарант освітньої (освітньо-наукової) програми Олена БРОВКО

Робочу програму перевірено

30.08.2023

Завідувач аспірантури, докторантури Ілона ТРИГУБ

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) “__” 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) “__” 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) “__” 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) “__” 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Актуальні питання германістики

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	Заочна
Вид дисципліни	Вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Англійська / українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	5 / 150	
Рік навчання	2	2
Семестр	3	3
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1
Обсяг годин, в тому числі:	150	150
Аудиторні	40	20
Модульний контроль	10	-
Самостійна робота	100	130
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

«Актуальні питання германістики» є складовою частиною вибіркового блоку "Германські мови" галузевих (спеціальних) компетентностей вибіркової частини освітньої програми здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії. Її вивчення передбачає розв'язання низки *завдань фундаментальної підготовки фахівців вищої кваліфікації*, зокрема: теоретичне та практичне оволодіння майбутніми науковцями основами когнітивної лінгвістики, лінгвокультурології, дискурс-аналізу, лінгвосеміотики, формування і вдосконаленням компетенцій, пов'язаних із пошуком і інтерпретацією емпіричного матеріалу із джерел різної природи (друкованих, електронних, аудіальних тощо) германськими мовами.

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів наукового ступеня "доктор філософії" уявлення про актуальне у XXI ст. коло областей розвідок, методологію, методи дослідження та інтерпретативні техніки, притаманні різним парадигмам сучасного мовознавства, що використовуються для аналізу та інтерпретації мовних і мовленнєвих явищ, реалізованих засобами германських мов.

Завдання навчальної дисципліни:

- визначити особливості сучасного розуміння "германістики" у контексті сучасних мовознавчих студій;
- схарактеризувати контури мовознавчих парадигм і визначити їхні "точки дотику" а також їхній зв'язок з іншими галузями мовознавства;
- формувати уявлення про універсалії поступу відкритих систем у контексті аналізу та інтерпретації вербальних феноменів різної природи, дотичних до творення і розвитку лінгвокультур германських етносів;
- ознайомлення здобувачів із завданнями, принципами, методами дослідження у когнітивній лінгвістиці;

- формування здатності здійснювати аналіз мовних знаків і знакових конструктів, відібраних з текстів германськими мовами, на морфологічному, лексичному, синтаксичному рівнях;
- міждисциплінарна лінгво-універсологічна інтерпретація результатів емпіричного дослідження;
- розвиток у аспірантів умінь працювати з текстами і дискурсивними конструктами з використанням лексикографічних джерел і мовних корпусів;
- розвиток у аспірантів умінь використовувати дані, отримані при аналізі матеріалу з германських мов, у власних дослідженнях.

У процесі вивчення курсу важливо орієнтуватись на *засвоєння знань*, що стосуються таких понять: мова, код, система, культура і лінгвокультура, мова як багатофункціональна відкрита система, специфіка мислення людини, універсалії, категоризація, процеси первинної та вторинної номінації, граматична система, лексична система, етимологія та внутрішня форма слова, трансформації мовних знаків.

У ході семінарських занять передбачене проведення дискусій на основі обговорення результатів індивідуальних творчих проектів, а також обговорення множинних інтерпретацій фрагментів текстів і різножанрових дискурсивних фрагментів германськими мовами.

Під час практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи аспірантів *набувають умінь та навички, формують галузеві та загальнопрофесійні компетенції щодо:*

1. розуміння специфіки мовного кодування результатів інтерпретаційної діяльності людини, сутності механізмів свідомості, відповідальних за категоризацію світу, а також кореляції ірраціонального та раціонального у мисленні людини;
2. походження мови як цивілізаційної універсалії, усвідомлення й вміння формулювати основні проблеми, пов'язані з вербальним способом презентації явищ інформаційного і ментального планів;
3. вмінь виділяти аналогії на морфологічному, морфофонемічному і лексичному рівнях мовних систем, здійснювати етимологічні реконструкції;
4. уявлення про інтерпретаційну діяльність як професійно-пошуковий інструмент та мистецтво;
5. реалізації низки відповідних аналітичних і синтетичних процедур обробки мовного матеріалу;
6. орієнтації у загальних тенденціях розвитку германських мов;
7. здійснення лінгвокультурних універсологічно-орієнтованих інтерпретацій мовного матеріалу.

Під час практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи аспіранти *набувають умінь та навички, формують загальнопрофесійні компетенції щодо:*

- осмислення загальних основ дискурсології;
- розуміння специфіки дискурс аналізу та застосування специфічних методик дослідження дискурсу до різних дискурсивних жанрів;
- розуміння сутності основних положень когнітивної лінгвістики;
- реконструкції універсальних та етноспецифічних властивостей мовних знаків;
- поєднання традиційних методологій аналізу тексту із сучасними інструментами обробки мовних даних;
- визначення та інтерпретації лінгвокогнітивного підґрунтя номінативних одиниць;
- інтерпретація отриманих результатів на засадах міждисциплінарного підходу.

Під час лекційних і практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи аспіранти набувають таких **компетентностей:**

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до генерування та обґрунтування нових ідей.

Здатність до пошуку, обробки, систематизації, аналізу та критичної оцінки інформації з різних джерел; критичного мислення; аналізу міждисциплінарних явищ та процесів; реалізації власного аксіологічного та наукового потенціалу.

Здатність ефективно застосовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології.

Здатність до громадянської та соціальної активності й відповідальності.

Усвідомлення суспільної ваги моральних, культурних, наукових цінностей і шляхів їх збереження та примноження.

Засвоєння й осмислення основних наукових концепцій, історії розвитку та сучасного стану філологічних знань, актуальних теоретичних і практичних проблем.

Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних принципів і знань та на основі відповідних загальнонаукових методів.

Здатність планувати, обґрунтовувати та оцінювати філологічне дослідження та передбачати його результати.

Здатність збирати дані для філологічного дослідження, науково систематизувати, аналізувати та інтерпретувати філологічні явища.

Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології з використанням теоретичних та експериментальних методів.

Здатність оперувати ґрунтовними лінгвістичними знаннями, зокрема в сфері лінгвосеміотики, концептології, контрастивної лінгвістики, семантики; застосовувати різні види лінгвістичного аналізу.

3. Результатами навчання стануть:

знання в галузі германістики і суміжних гуманітарних галузях: глибоке розуміння ролі науки, освіти і культури в розвитку цивілізації; знання філософії та методології науки; застосування філософських ідей і концепцій у власних дослідженнях; знання структури, форм і методів наукового пізнання, їхньої еволюції, методології наукових досліджень.

Глибокі теоретичні знання в обсязі, необхідному для розв'язання професійних і науково-дослідних завдань, зокрема: основних класичних і новітніх філологічних концепцій; фундаментальних праць з обраного напрямку досліджень; змісту теоретичних і прикладних філологічних дисциплін; теоретичних і практичних проблем у галузі дослідження.

Знання особливостей організації та розвитку вітчизняної та світової науково-дослідної інфраструктури в галузі філології; правових та етичних норм, які регулюють міжособистісні відносини у професійних колективах; нормативно-правової бази розвитку сучасної освіти і науки, тенденцій відповідної політики в Україні.

Здатність проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення наукових концепцій, підходів і поглядів у галузі дослідження; формулювати, обґрунтовувати та захищати власну наукову позицію та концепцію.

Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності.

Планувати, реалізовувати та оцінювати стратегії особистого самовдосконалення і саморозвитку як науковця.

Професійно, аргументовано, етично виважено і соціально відповідально пояснювати сутність конкретних філологічних явищ та пов'язаних з ними наукових проблем і власну думку щодо них.

Критично оцінювати наукові філологічні напрями, школи, підходи і методи на основі їх аналізу, порівняння і класифікації.

Аргументовано пояснювати, оцінювати і зіставляти: тенденції, методичні новації та розробки у вищій освіті, зокрема філологічній.

**4. Структура навчальної дисципліни (змістового модуля)
Тематичний план для денної форми навчання**

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин				
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	Самостійна робота
Змістовий модуль І.						
Дослідження германських мов у міждисциплінарному вимірі						
1	Вступ. Парадигми мовознавства. Динаміка розвитку германських мов. Германські мови в індоевропейському контексті.	26	6	4	2	20
2	Ідіоматика у сучасних германських мовах.	26	6	4	2	20
3	Мовні і концептуальні картини світу германських етносів. Мова та мислення. Основи номінативних процесів	28	8	4	4	20
4	Мовна особистість у дзеркалі мови і дискурсу	28	8	4	4	20
5	Неологія сучасних германських мов. Германські мови в електронному середовищі.	16	6	4	2	10
6	Універсальні та етноспецифічні прецедентні феномени у віддзеркаленні германськими мовами.	16	6	4	2	10
	Модульний контроль	10				
	<i>Разом за модуль</i>	150	40	24	16	100
	<i>Разом за освітньою програмою</i>	150	40	24	16	100

Тематичний план для заочної форми навчання

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин				
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	Самостійна робота
Змістовий модуль І.						
Дослідження германських мов у міждисциплінарному вимірі						
1	Вступ. Парадигми мовознавства. Динаміка розвитку германських мов. Германські мови в індоевропейському контексті.	23	3	2	1	20
2	Ідіоматика у сучасних германських мовах.	23	3	2	1	20
3	Мовні і концептуальні картини світу германських етносів. Мова та мислення. Основи номінативних процесів	34	4	2	2	30
4	Мовна особистість у дзеркалі мови і дискурсу	24	4	2	2	20
5	Неологія сучасних германських мов. Германські мови в електронному середовищі.	23	3	2	1	20
6	Універсальні та етноспецифічні прецедентні феномени у віддзеркаленні германськими мовами.	23	3	2	1	20
	<i>Разом за модуль</i>	150	20	12	8	130
	<i>Разом за освітньою програмою</i>	150	20	12	8	130

5. Програма навчальної дисципліни (змістового модуля) ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Дослідження германських мов у міждисциплінарному вимірі

Тема 1. Вступ. Динаміка розвитку германських мов. Германські мови в індоєвропейському контексті

Вступні зауваги. Мова як відкрита багатофункціональна знакова система. "Германістика" у колі сучасних мовознавчих студій. Мовні системи в динаміці: поступ і розвиток.

Парадигма, метод, методика, техніка аналізу. Універсальні та етноспецифічні властивості лексичних систем германських мов. Лексичні паралелі германських та інших мов. Словотвірні засоби у германських мовах.

Основні поняття теми: мова, система, код, поступ, германістика, парадигма, паралель, метод.

Тема 2. Ідіоматика у сучасних германських мовах

Германістика та лінгвокультурологія. Базові напрямки лінгвокультурологічних розвідок. Лінгвокультурологічні особливості ідіом.

Германістика та когнітивна лінгвістика. Германський мовний континуум крізь призму основних теорій когнітивної лінгвістики. Лінгвокогнітивне підґрунтя ідіом.

Основні поняття теми: лінгвокультурологія, ідіома, семантика, когнітивна лінгвістика, категоризація, модель концептуалізації

Тема 3. Мовні і концептуальні картини світу германських етносів

Інформаційний простір і картина світу. Картина світу і семіосфера. Картина світу і тип свідомості. Картина світу і світогляд. Картина світу і мовний код. Критерії ідентифікації картини світу. Альтернативний світ. Моделювання картин світу засобами германських мов. Семіозис і мовна номінація як моделювально-креативні процеси.

Основні поняття теми: картина світу, концептуальна картина світу, моделювання, категоризація, номінація

Тема 4. Мовна особистість у дзеркалі мови і дискурсу

Сучасні підходи до ідентифікації дискурсу. Дискурс і текст. Дискурс як тексто- і ноємогенез. Типологія дискурсу. Мовна особистість чи людина? Критерії ідентифікації мовної особистості. Мовна особистість в онтологічному та епістемному вимірах.

Дискурсивна поведінка і дискурсивна особистість.

Основні поняття теми: дискурс, типологія дискурсу, дискурсивна поведінка, дискурсивний акт, мовленнєвий акт, мовна особистість

Тема 5. Неологія у сучасних германських мовах. Германські мови в електронному середовищі

Неологія як адаптивна трансформація системи. Неологія в аспекті категоризаційної діяльності. Неологія і трансформація картин світу. Проективна неологія. Безреферентна лексика і моделювання образу світу. Штучні мови і авторські лінгвальні конструкти.

Основні поняття теми: неологія, неологізм, вторинна номінація, семантика, моделювання, трансформація

Тема 6. Універсальні та етноспецифічні прецедентні феномени у віддзеркаленні германськими мовами

Прецедентні феномени, висловлювання, тексти. Прецедентні феномени і культура. Прецедентні феномени і картина світу. Лінгвокогнітивні основи функціонування прецедентних феноменів. Концептуальна алюзія. Універсальні прецедентні феномени. Прецедентні висловлювання у структурі інтертексту.

Основні поняття теми: прецедентний феномен, прецедентний текст, прецедент не висловлювання, інтертекст, алюзія, міжкодова взаємодія

6. Контроль навчальних досягнень.

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного контролю

№ з/п	Вид діяльності аспіранта	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1	
			Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	6	6
2	Відвідування практичних занять	1	4	4
3	Виконання завдань для самостійної роботи	10	3	30
4	Робота на практичних заняттях	15	4	60
Разом 100 балів				
Максимальна кількість балів: 100				
Розрахунок коефіцієнта: 100:100=1				

Умовою зарахування проходження дисципліни «Актуальні проблеми германістики» є отримання аспірантом не менше 60-ти балів за результатами всіх видів означених робіт.

6.2. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Вступ. Динаміка розвитку германських мов. Германські мови в індосвропейському контексті

Продемонструйте можливість використання результатів історичних / діяхронічних розвідок у царині германістики у вашому дослідницькому проекті.

Література основна: [література до власного дисертаційного дослідження]

Тема 2. Ідіоматика у сучасних германських мовах

Наведіть семантично ізоморфні ідіоми з різних германських мов.

Продемонструйте особливості фразової організації ідіом у різних германських мовах.

Література основна: [література до власного дисертаційного дослідження]

Тема 3. Мовні і концептуальні картини світу германських етносів

Наведіть аргументи, що підтверджують різні точки зору щодо кореляції

мовної та концептуальної картин світу (за змістом і обсягом).

Продемонструйте логічну модель альтернативного світу. Продемонструйте і поясніть специфіку вербальних репрезентацій базових концептів у структурі альтернативного світу.

Література основна: [література до власного дисертаційного дослідження]

Тема 4. Мовна особистість у дзеркалі мови і дискурсу

Прокоментуйте тезу щодо "флуктуації" ідентифікаційних критеріїв типу дискурсу. Наведіть приклади "гібридного дискурсу" / "креолізованого дискурсу".

Наведіть приклади специфічного англомовного (німецькомовного) дискурсу / мовленнєвої поведінки, що дозволяють визначити тип мовної особистості його суб'єкта.

Література основна: [література до власного дисертаційного дослідження]

Тема 5. Неологія сучасних германських мов. Германські мови в електронному середовищі

Збудуйте тематичну галузеву мережу неологізмів (2000-2021 рр.) на матеріалі обраної мови.

Література основна: [література до власного дисертаційного дослідження]

Тема 6. Універсальні та етноспецифічні прецедентні феномени у віддзеркаленні германськими мовами

Продемонструйте вербальні відсилки до прецедентних феноменів у корпусі матеріалів, залучених до вашого дисертаційного дослідження.

Література основна: [література до власного дисертаційного дослідження]

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

1. своєчасність виконання - 10;
2. повнота обсягу виконання 10;
3. якість виконання - 50;
4. самостійність виконання - 10;
5. виявлення ініціативності -10;
6. виявлення творчого підходу - 10.

Оцінювання освітніх досягнень аспірантів за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Рекомендовані джерела

Література основна

1. Андрущенко О.Ю. Вступ до германського мовознавства. – Житомир: ЖДУ, 2010. – 178 с.
2. Буніятова І. Р. Типологія мовних змін в історичній перспективі / І.Р.Буніятова // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. – Серія Філологія. – Том 12. – №1. – К. : КНЛУ. – 2009. – С. 57–65.
3. Колесник О.С. Мова та міф у вимірі міждисциплінарних студій : Монографія / О. С. Колесник. – Чернігів: Десна-Поліграф, 2016. – 240 с.
4. Левицький, В. В. Основи германістики : навчальний посібник для вузів / Віктор Васильович Левицький . – Вінниця : Нова книга, 2008. - 528 с.
5. Левицький В.В. Лексикологія німецької мови / В.В.Левицький. - Вінниця : Нова Книга, 2014. - 392 с.
6. Полюжин М.М. Когнітивна парадигма лінгвістичних досліджень // Проблеми романо-германської філології: Збірник наукових праць. – Ужгород: Ужгород. держ. ун-т. – 1999. – С. 4-22.
7. Полюжин М.М. Функціональний і когнітивний аспекти англійського словотворення Ужгород: "Закарпаття", 1999.
8. Полюжин М.М. Про теоретичні засади когнітивного підходу до дискурсивного аналізу // Studia Germanica et Romanica.–Донецьк: ДонНУ, 2004.
9. Hermand J. Geschichte der Germanistik. Reinbeck, 1994.
10. Rompeltien B. Germanistik als Wissenschaft. Zur Ausdifferenzierung und Integration einer Fachdisziplin. Opladen, 1994.

Література додаткова:

11. Ашиток Н.І. Внутрішня форма як взаємодія актуального й віртуального у слові // Вісник Київського лінгвістичного університету. – Серія Філологія. – Том 4. – 2001. – № 1. – С. 32-38.
12. Белова А.Д. Вербальне відображення концептосфери етносу: сучасний стан вивчення проблеми // Мовні і концептуальні картини світу. – 2001. - №5. – С. 15-22.
13. Буніятова І.Р. Ірраціональність vs раціональність у мові давньогерманських етнічних спільнот // Вісник Київського лінгвістичного університету. – 2000. – Серія Філологія. – Т. 3. – № 2. – С. 47-53.
14. Гадамер Г-Г. Міф і розум // Герменевтика і поетика. Вибрані твори. Пер. з німецької. – К.: "Юніверс". – 2001. – С.100-118.
15. Жаборюк О.А. Про мовний і логічний аспекти предикації // Мовознавство. – 2000. – № 1. – С. 69-74.

16. Яворська Г.М. Прескриптивна лінгвістика як дискурс: мова, культура, влада. / Нац. акад. наук України. Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні. – К., 2000. – 288 с.
17. Belexhova L. Conceptual Integration in Poetic Text Interpretation // Наукові записки. Випуск 22. Част. 1. – Серія Філологічні науки (мовознавство). – Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка. – 2000. – С. 23-31.
18. Freeman M. Metaphor and Metonymy as Conceptual Blending. Abstracts of the 6th International Cognitive Linguistics Conference. 10-16 July, 1999, Stockholm, Sweden. – P. 58-59.
19. Gelfert, H.-D. (2014). Von Innerlichkeit zu Nüchternheit. Deutsche Kultur heute. *PoliTeknik*. Retrieved January 7, 2021, from <http://politechnik.de/language/de/author/hans-dieter/>.
20. Glucksberg S., McGlone M. When love is not a journey: What metaphors mean // *Journal of Pragmatics*. – 1999. – №12. – Vol. 31. – P. 1541-1559.
21. Intelmann, C. (2004). Der Raum in der Psychoanalyse. Zur Wirkung des Raumes auf den psychoanalytischen Prozeß. *Inaugural-Dissertation zur Erlangung des Doktorgrades der Philosophie*. München: Ludwig-Maximilians-Universität.
22. Jackendoff R.S. Conceptual Semantics and Cognitive Linguistics // *Cognitive Linguistics*. – 1995-1996. – Vol.7-1. – P. 93-128.
23. Langaker R.W. Concept, Image and Symbol, the Cognitive Basis of Grammar. – Berlin – New York: Mouton de Gruyter, 1999. – 395 p.
24. Mio J.S. and Katz A.N. Metaphor: Implications and applications. – Mahwah, (N.J.): Erlbaum, 1996. – 269 p.
25. Mizin, K. & Ovsienko, L. (2020). The German Linguo-cultural Concept SCHADENFREUDE in Cross-cultural Perspective: A Corpus-based Approach. *Lege artis. Language yesterday, today, tomorrow. The journal of University of SS Cyril and Methodius in Trnava*, V (1), 143–184.
26. Shofer P., Rice D. Metaphor, Metonymy and Synecdoche // *Semiotica*. – 1997. – V. 21. – P. 23-46.

ДЖЕРЕЛА ЛЕКСИКОГРАФІЧНОГО МАТЕРІАЛУ

1. DWDS. Digitales Wörterbuch der deutschen Sprache. Retrieved January 13, 2021, from <http://www.dwds.de/ressourcen/korpora>
2. Etymological Dictionary of Modern English / Ed. by D. Harper. [electronic resource]. – access mode : <http://www.etymonline.com>
3. Wörterbuch der mittelhochdeutschen Urkundensprache: auf der Grundlage d. Corpus der altdeutschen Originalkunden bis zum Jahr 1300. – 3 Bde. – [unter Leitung von B. Kirschstein u. U. Schulze, bearb. von S. Ohly u. P. Schmidt]. – Berlin : Erich Schmidt, 1994–2003. – 1824 S.

Інтернет-джерела

- CCUL. Corpora Collection of University Leipzig. Retrieved January 7, 2021, from <http://corpora.informatik.uni-leipzig.de>

ДОДАТОК**Плани семінарських занять****Семінарське заняття 1. Германські мови в динаміці**

1. Загальні тенденції розвитку германських мов в історичному аспекті.
2. Динаміка розвитку лексичних систем:
3. Германо-романські паралелі
4. Германо-кельтські паралелі
5. Германо-слов'янські паралелі
6. Германо-балтійські паралелі
7. Словотвірні засоби у германських мовах.

Семінарське заняття 2. Германські мови у лінгвокогнітивному та лінгвокультурологічному вимірах

1. Базові напрямки лінгвокультурологічних розвідок
2. Лінгвокультурологічні особливості ідіом.
3. Германський мовний континуум крізь призму основних теорій когнітивної лінгвістики
4. Лінгвокогнітивне підґрунтя ідіом.
5. Інформаційний простір і картина світу.
6. Мовні і концептуальні картини світу германських етносів.
7. Моделювання картин світу засобами германських мов.

Семінарське заняття 3. Мовна особистість і дискурс у германському мовознавстві

Сучасні підходи до ідентифікації дискурсу.
 Типологія дискурсу.
 Критерії ідентифікації мовної особистості.
 Дискурсивна поведінка і дискурсивна особистість.

Семінарське заняття 4. Системні трансформації у сучасних германських мовах

Неологія сучасних германських мов. Германські мови в електронному середовищі.

Універсальні та етноспецифічні прецедентні феномени у віддзеркаленні германськими мовами.